

Disposicions generals – Instruccions

INSTRUCCIÓ de la Comissió de Govern de 19 de setembre de 2024 relativa a les subvencions i a les transferències a entitats públiques i privades.

PREÀMBUL

La Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions (en endavant LGS) i el seu Reglament aprovat pel Reial decret 887/2006, de 21 de juliol (en endavant RLGS), així com i la Normativa general reguladora de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona, aprovada pel Consell Municipal el 4 de febrer de 2005, publicada al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona el 5 de febrer de 2005 i modificada posteriorment per Acord del mateix òrgan de 17 de desembre de 2010 i publicada al BOP de 4 de gener de 2011, estableix la regulació de forma general de la convocatòria i atorgament de les subvencions.

La normativa reguladora de les subvencions no inclou les relacions de finançament entre entitats del sector públic de l'Ajuntament de Barcelona, per raó de l'objecte d'aquestes operacions o per la naturalesa jurídica de les pròpies entitats.

La Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostaria, estableix la regulació del règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat, intervenció i de control financer del sector públic estatal. Per altra banda, l'article 164 i següents del Reial decret legislatiu 2/2004 de 5 de març pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (en endavant, TRLRHL) determina el contingut dels pressupostos anuals de les entitats locals, normativa aplicable en l'aprovació dels pressupostos anuals de l'Ajuntament, els quals s'executen d'acord amb la normativa vigent, així com a les Bases d'execució del Pressupost aprovades anualment.

Així mateix, cal clarificar i concretar l'aplicació de l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, relatiu als encàrrecs dels poders adjudicadors a mitjans propis personificats, i de l'article 11 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, per a l'aprovació i tramitació dels encàrrecs i encomanes de gestió a entitats del sector públic i la seva tramitació pressupostària.

Amb l'aplicació de la normativa assenyalada en els diferents procediments, s'ha constatat l'existència d'operacions i figures jurídiques de difícil delimitació i regulació, així com la complexitat en la determinació de la seva subjecció a la normativa subvencional o d'altres regulacions específiques, per la qual cosa, esdevé necessari l'establiment d'unes pautes que donin seguretat jurídica en les actuacions a realitzar. Aquesta falta d'homogeneïtat es constata sobretot, en les aportacions econòmiques a favor de les entitats en les quals participa l'Ajuntament de forma majoritària, directament o indirecta.

A la diversitat de normativa existent i la seva interpretació, s'uneix el fet de la singularitat organitzativa de l'Ajuntament de Barcelona, on coexisteixen la pròpia organització consistorial

amb els diferents ens municipals, cadascú d'ells amb els seus òrgans de govern i pressupostos propis, així com necessitats específiques de finançament.

Els principis de transparència, objectivitat, igualtat i no discriminació, així com l'eficiència en l'assignació dels recursos públics, són principis rectors de la gestió pública municipal, i en conseqüència són aplicables en l'activitat subvencional, així com en les transferències i en els encàrrecs de gestió a d'altres ens del grup municipal, fet que fa necessari aprovar una instrucció específica que permeti establir un sistema de gestió eficient i transparent, dintre del marc legal vigent.

Tot l'exposat determina que hi ha raons d'ordre pràctic que aconsellen establir unes instruccions que tenen per objectiu homogeneïtzar la consideració jurídica de les subvencions i fixar els criteris d'interpretació per a la tramitació dels expedients administratius i el seu contingut per l'aprovació de les transferències, així com en el tractament pressupostari de les aportacions econòmiques que s'efectuen a favor d'entitats públiques o privades i en el registre en la comptabilitat financera de les entitats del sector públic de l'Ajuntament, tenint en compte en tot cas, la Instrucció relativa a la descentralització funcional i als mitjans propis de l'Ajuntament de Barcelona, aprovada per la Comissió de Govern de 26 de juliol de 2018 i publicada en la Gasetta Municipal en data 30 de juliol de 2018.

Per tot això, i d'acord amb la regulació per la qual s'ordenen els documents municipals que incideixen sobre la interpretació i l'aplicació de les normes i de creació del Registre Municipal d'Instruccions i Circulars, aprovada per la Comissió de Govern en acord de 15 d'abril de 2015, la Comissió de Govern aprova la següent:

Instrucció relativa a les subvencions i a les transferències a entitats públiques i privades

1. OBJECTE

L'objecte d'aquesta Instrucció és la fixació dels criteris per a la tramitació i formalització de les operacions econòmiques del sector públic de l'Ajuntament de Barcelona en matèria de subvencions i transferències, atenent al seu impacte pressupostari i comptable, a la seva naturalesa jurídica i a la persona beneficiària o receptora, pública o privada.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ SUBJECTIU

Les disposicions d'aquesta Instrucció són aplicables, en allò que correspongui legalment, a l'Ajuntament de Barcelona i a totes les seves entitats adscrites (organismes autònoms locals, entitats públiques empresarials i societats mercantils íntegrament municipals, consorcis municipals i fundacions).

3. ÀMBIT D'APLICACIÓ OBJECTIU

La present Instrucció és d'aplicació a les operacions econòmiques següents:

- Subvencions.
- Transferències de finançament.

4. SUBVENCIONS

4.1. Concepte de subvenció

La subvenció consisteix en un lliurament dinerari per part de l'entitat concedent a d'altres entitats públiques o entitats privades i persones físiques, en virtut de la qual n'esdevenen beneficiaris quan es compleixen els requisits següents:

- a. Que el lliurament es realitzi sense contraprestació directa dels beneficiaris.
- b. Que el lliurament estigui subjecte al compliment d'un objectiu determinat, l'execució d'un projecte, la realització d'una activitat, l'adopció d'un comportament singular, ja realitzats o per desenvolupar o la concurrència d'una situació i que el beneficiari hagi de complir les obligacions materials i formals que s'hagin establert.
- c. Que el projecte, l'acció, conducta o situació finançada tinguin per objecte el foment d'una activitat d'utilitat pública o interès social o de promoció d'una finalitat pública.

4.2. Forma de concessió de les subvencions

En funció de la forma de concessió les subvencions poden classificar-se en:

- a. Subvencions en règim de concurrència.
- b. Subvencions de concessió directa.

La forma de concessió de les subvencions s'ajusta a allò que està establert a l'article 22 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions i als articles 4 i 6 de la Normativa general reguladora de les subvencions municipals aprovada el 17 de desembre de 2010.

4.3. Classificació de les subvencions en funció de la seva aplicació pressupostària

Les subvencions poden classificar-se en funció de la seva finalitat pel que fa a la naturalesa de les despeses que finança i la seva corresponent aplicació en el pressupost d'ingressos i despeses, en:

- a. Subvencions corrents.
 - b. Subvencions de capital.
- a. Les **subvencions corrents**, són els lliuraments de fons, que complint els requisits de l'apartat 4.1, tenen com a finalitat el finançament de les despeses de l'activitat subvencionada de la persona jurídica receptora (entenen per aquestes, les despeses que s'imputarien als comptes del grup 6 "Compres i despeses" de la comptabilitat de la persona jurídica beneficiària segons el Pla la general comptable corresponents a despesa corrent) o despeses de naturalesa anàloga en el supòsit que la beneficiària fos una persona física.

S'apliquen al capítol 4 del pressupost de despeses de l'entitat o unitat concedent i en cas que la persona beneficiària sigui una altra entitat pública s'apliquen al capítol 4 del pressupost d'ingressos de l'entitat receptora.

- b. Les **subvencions de capital** són els lliuraments de fons, que complint els requisits de l'apartat 4.1, tenen com a finalitat el finançament d'inversions.

S'apliquen al capítol 7 del pressupost de despeses de l'entitat o unitat concedent i en cas que la persona beneficiària sigui una altra administració pública s'apliquen al capítol 7 del pressupost d'ingressos de l'entitat receptora.

4.4 Convocatòries públiques de subvencions

El procediment ordinari per a la concessió de subvencions és el règim de concurrència, mitjançant convocatòria de concurs públic aprovada per l'òrgan competent, que desenvolupa el procediment per a la concessió de les subvencions establert a les bases particulars corresponents.

4.4.1 Els requisits exigibles als beneficiaris de les subvencions seran els que s'hagin establert a les corresponents bases reguladores de la convocatòria, i com a mínim els que figuren en l'apartat 4.7 d'aquesta Instrucció:

- a) Tots els requisits exigibles per ser beneficiari es comprovaran abans d'aprovar la resolució provisional i tindran validesa fins a la finalització del procediment, sense perjudici del disposat a l'article 8.3 de la Normativa general reguladora de les subvencions municipals.
- b) Quan el sol·licitant aporti documents acreditatius dels requisits amb codi de verificació segura, per no haver estat obtinguts per interoperabilitat entre les administracions públiques, l'òrgan gestor ha de verificar-los.

4.4.2 Amb caràcter previ al pagament de les subvencions, l'òrgan responsable ha d'incorporar un certificat on es faci constar:

- a) La justificació parcial o total de l'activitat subvencionada, segons es prevegi o no la possibilitat d'efectuar pagaments fraccionats, quan es tracti de subvencions de pagament posterior.
- b) Que no ha estat dictada resolució declarativa de la procedència de reintegrament de la subvenció o pèrdua del dret de cobrament d'aquella.
- c) Que no ha estat acordada la retenció dels lliuraments de pagament o de les quantitats pendents d'abonar al beneficiari, referits a dita subvenció.

En el cas de les convocatòries de subvencions aquest certificat ha de ser emès per l'òrgan responsable en relació amb totes les subvencions atorgades en la resolució definitiva.

4.5. Acumulació de fases

En el cas de convocatòries públiques de subvencions de concurrència competitiva o no competitiva anuals es poden acumular, si escau, les fases de disposició i d'obligació de pagament de totes les subvencions atorgades, d'acord amb les bases d'execució del pressupost que estiguin aprovades.

4.6. Modificacions de projectes subvencionats

Durant tota la durada del projecte subvencionat, després de la resolució definitiva, els beneficiaris de les subvencions atorgades poden, en els casos legalment previstos, presentar sol·licituds de modificacions del projecte subvencionat que han de ser valorades per l'òrgan tècnic competent, que ha d'emetre un informe tècnic, a partir del qual s'ha de dictar una resolució per l'òrgan competent. Dita resolució es notifica a l'interessat sempre que ho prevegin les bases o el conveni regulador.

4.7. Requisits exigibles als beneficiaris de les subvencions

4.7.1. D'acord amb la normativa vigent, a banda dels requisits exigibles als beneficiaris de subvencions, i com a complement dels mateixos, són exigibles, en tot cas, els que figuren a continuació:

- a) Que, d'acord amb els seus estatuts, tinguin objectius i finalitats coincidents amb els programes establerts a les bases particulars, o al projecte presentat en cas de sol·licituds de subvenció directes.
- b) Que hagin justificat en forma qualsevol subvenció anteriorment atorgada per l'Ajuntament de Barcelona, excepte que encara no hagi transcorregut el corresponent termini de justificació. Els documents que s'emetin en fer dita comprovació han de tenir una validesa de 6 mesos des de la data d'emissió, llevat que una altra norma de superior rang estableixi un termini diferent, per al procediment en tràmit.
- c) Que es trobin al corrent en el compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat social.
- d) Que es trobin al corrent de pagament de les obligacions per reintegrament de subvencions atorgades, d'acord amb l'establert a l'article 21 del Reglament de Subvencions.
- e) Els beneficiaris de subvencions atorgades per un import superior a 30.000€, quan els beneficiaris tinguin ànim de lucre, han d'acreditar que compleixen els terminis de pagament que estableix la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la que s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials.
- f) D'acord amb l'article 15.2. de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, els beneficiaris, si són persones jurídiques, de subvencions atorgades per un import superior a 10.000€ han d'informar de les retribucions de llurs òrgans de direcció o administració a l'efecte de fer-les públiques, d'acord amb el model de declaració de transparència que s'hagi establert a la convocatòria.

4.7.2. Els requisits b, c i d esmentats al apartat 4.7.1 d'aquesta Instrucció també s'han de comprovar en el moment de realitzar el reconeixement de les obligacions de pagament de les subvencions atorgades. No obstant això, no serà necessari aportar nova documentació si l'aportada en la sol·licitud, com a requisit per a l'atorgament de la subvenció, encara és vigent.

4.8. Resolució de recursos

Els terminis màxims per dictar i notificar la resolució dels recursos presentats contra les resolucions definitives d'una convocatòria de subvencions són de:

- 1 mes des de la seva presentació en el cas dels recursos de reposició, i
- 3 mesos des de la seva presentació en el cas dels recursos d'alçada.

En cas que s'estimi el recurs i s'atorgui la subvenció, el reconeixement de l'obligació de pagament és contra el crèdit pressupostari aprovat per a la convocatòria corresponent.

5. TRAMITACIÓ DE LES TRANSFERÈNCIES

5.1. Tramitació de les transferències segons el tipus d'entitat a qui es realitza l'aportació.

5.1.1. Organismes autònoms locals

Aportacions ordinàries:

Per a executar les aportacions ordinàries aprovades pel Plenari del Consell Municipal en el pressupost anual de l'Ajuntament als organismes autònoms locals, la persona titular de la gerència municipal, o l'òrgan a qui es delegui, aprova la transferència directa de l'aportació corresponent.

Aportacions extraordinàries:

En el supòsit que sigui necessari realitzar qualsevol altra aportació no prevista, s'ha de tramitar mitjançant expedient administratiu en el qual la persona titular de la gerència municipal, o l'òrgan en qui es delegui, aprova la transferència extraordinària. A l'expedient ha de constar un informe justificatiu de la necessitat de l'aportació extraordinària a l'organisme autònom.

5.1.2. Entitats Públiques Empresarials (EPE)

Aportacions ordinàries:

Per a executar les aportacions ordinàries aprovades pel Plenari del Consell Municipal en el pressupost anual de l'Ajuntament a les entitats públiques empresarials, la persona titular de la gerència municipal, o l'òrgan a qui es delegui, aprova la transferència directa de l'aportació corresponent.

Aportacions extraordinàries no previstes al pressupost:

1. En els supòsits que l'entitat, com a entitat descentralitzada, executi un projecte emmarcat a l'àmbit competencial dels seus estatuts i la seva activitat habitual, la Comissió de Govern aprova l'ordre concreta i la transferència de l'aportació per desenvolupar dita ordre. A l'expedient ha de constar un informe justificatiu de la necessitat de l'aportació extraordinària a l'organisme autònom.

2. En els supòsits en què l'Ajuntament de Barcelona encarregui de manera puntual tasques que no formen part de l'activitat habitual de l'entitat, que constitueixin prestacions pròpies dels contractes d'obres, subministraments, serveis, concessions d'obres o concessions de serveis, s'ha de tramitar l'expedient necessari per a l'aprovació del corresponent encàrrec a mitjans propis personificats, d'acord amb l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic, sempre i quan la realització de dites activitats estiguin previstes en els estatuts de l'entitat. La Comissió de Govern aprova l'encàrrec de gestió concret i paga el preu de l'import establert com a compensació tarifària aprovada.
3. Per determinar quin dels dos supòsits dels apartats anteriors és d'aplicació, s'estarà al que preveu la legislació aplicable i la Instrucció relativa a la descentralització funcional i als mitjans propis de l'Ajuntament de Barcelona aprovada per la Comissió de Govern el 26 de juliol de 2018.

5.1.3. Societats Mercantils

Aportacions ordinàries:

Per a executar les aportacions ordinàries aprovades pel Plenari en el pressupost anual de l'Ajuntament a les societats mercantils, la persona titular de la gerència municipal o l'òrgan a qui es delegui, aprova la transferència directa de l'aportació corresponent.

Aportacions extraordinàries:

1. En els supòsits que la societat mercantil, com a entitat descentralitzada, executi un projecte, emmarcat en l'àmbit competencial dels seus estatuts i la seva activitat habitual, la Comissió de Govern aprova l'ordre concreta i la transferència de l'aportació per desenvolupar dita ordre. A l'expedient ha de constar un informe justificatiu de la necessitat de l'aportació extraordinària a l'organisme autònom.
2. En els supòsits en què l'Ajuntament de Barcelona encarregui de manera puntual tasques que no formen part de l'activitat habitual de la societat, que constitueixin prestacions pròpies dels contractes d'obres, subministraments, serveis, concessions d'obres o concessions de serveis, s'ha de tramitar l'expedient necessari per a l'aprovació del corresponent encàrrec a mitjans propis personificats, d'acord a l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic, sempre i quan la realització de dites activitats estiguin previstes en els estatuts de la societat. La Comissió de Govern aprova l'encàrrec de gestió concret i la transferència de l'import establert com a compensació tarifària.
3. Per determinar quin dels dos supòsits dels apartats anteriors és d'aplicació, s'estarà al que preveu la legislació aplicable i la Instrucció relativa a la descentralització funcional i als mitjans propis de l'Ajuntament de Barcelona aprovada per la Comissió de Govern el 26 de juliol de 2018.

5.1.4. Fundacions

Aportacions ordinàries:

Per a executar les aportacions ordinàries aprovades pel Plenari del Consell Municipal en el pressupost anual de l'Ajuntament a les fundacions de l'Ajuntament, la persona titular de la gerència municipal, o l'òrgan a qui es delegui, aprova la transferència directa de la corresponent aportació.

Aportacions extraordinàries:

Conveni de col·laboració amb aportació econòmica: En els casos en què existeixi un projecte de col·laboració comú entre la fundació i l'Ajuntament, la Comissió de Govern, o l'òrgan en qui es delegui, aprova el conveni en el que es desenvolupi el projecte i si hi ha una aportació econòmica pel projecte, en el mateix expedient s'autoritza la transferència, llevat que la competència per a l'aprovació del conveni, atenen a la quantia econòmica o a la durada de la col·laboració, sigui del Plenari del Consell Municipal.

5.1.5. Consorcis

A) Consorcis adscrits a l'Ajuntament i consorcis legals

Aportacions ordinàries:

Per a executar les aportacions ordinàries aprovades pel Plenari del Consell Municipal en el pressupost anual de l'Ajuntament als consorcis propis de l'Ajuntament, la persona titular de la gerència municipal, o l'òrgan a qui es delegui, aprova la transferència directa de la corresponent aportació.

Aportacions extraordinàries no previstes al pressupost:

1. En el supòsit que sigui necessari realitzar qualsevol altra aportació no prevista, s'ha de tramitar mitjançant expedient administratiu en el que la Comissió de Govern, aprova la transferència extraordinària. A l'expedient ha de constar un informe justificatiu de la necessitat de l'aportació extraordinària al consorci.

2. Conveni de col·laboració amb aportació econòmica: En els casos en que existeixi un projecte de col·laboració comú entre el consorci i l'Ajuntament, la Comissió de Govern, o l'òrgan en qui es delegui aprova el conveni en el que es desenvolupi el projecte i si hi ha una aportació econòmica pel projecte, en el mateix expedient s'autoritza la transferència, llevat que la competència per a l'aprovació del conveni, atenen a la quantia econòmica o a la durada de la col·laboració, sigui del Plenari del Consell Municipal.

B) Consorcis no adscrits a l'Ajuntament però que l'Ajuntament és part.

Aportacions ordinàries:

Per a executar les aportacions ordinàries aprovades pel Plenari del Consell Municipal en el pressupost anual de l'Ajuntament als consorcis en els que l'Ajuntament és part, la persona titular de la Tinència d'Alcaldia de l'àrea d'economia, o l'òrgan a qui es delegui, aprova la transferència directa de la corresponent aportació.

Aportacions extraordinàries no previstes al pressupost:

- 1. Conveni de col·laboració amb aportació econòmica:** En els casos en què existeixi un projecte de col·laboració comú entre el consorci i l'Ajuntament, la Comissió de Govern, o l'òrgan en qui es delegui aprova el conveni en el que es desenvolupi el projecte i si hi ha una aportació econòmica pel projecte, en el mateix expedient s'autoritza la transferència, llevat que la competència per a l'aprovació del conveni, en atenció a la quantia econòmica o a la durada de la col·laboració, sigui del Plenari del Consell Municipal.
- 2.** En el supòsit que el consorci tingui entre les seves funcions, la realització d'activitats de caràcter material o tècnic i sempre que l'Ajuntament, per raons d'eficàcia o quan no posseeixi els mitjans tècnics idonis per exercir-les, la Comissió de Govern podrà aprovar la corresponent encomana de gestió, regulada a l'article 11 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i en el mateix expedient s'autoritza la despesa.

5.1.6. Cooperació interadministrativa

Les aportacions realitzades a altres administracions públiques es poden tramitar mitjançant un conveni de col·laboració amb aportació econòmica: Pels casos en què existeixi un projecte de col·laboració comú entre una administració i l'Ajuntament, la Comissió de Govern, o l'òrgan en qui es delegui, aprova el conveni corresponent en el que es desenvolupi el projecte i si hi ha una aportació econòmica pel projecte, en el mateix expedient s'autoritza la transferència, llevat que la competència per a l'aprovació del conveni, en atenció a la quantia econòmica o a la durada de la col·laboració, sigui del Plenari del Consell Municipal.

5.1.7. Quotes a entitats que l'Ajuntament en formi part

Per poder realitzar el pagament de les quotes d'aquelles entitats, associacions, etc., de les que l'Ajuntament n'és part, els estatuts de l'entitat han de preveure el pagament de la quota i a l'expedient ha de constar l'acord del Plenari d'adhesió de l'Ajuntament a l'entitat corresponent. En els casos en els que als estatuts de l'entitat no es preveu el pagament de la quota, el Secretari de l'entitat ha d'emetre certificat en el que consti l'obligatorietat del pagament de la quota i l'import de dita quota. Aquest certificat s'ha d'incorporar a l'expedient juntament amb l'acord de Plenari del Consell Municipal d'adhesió.

6. Eficàcia de la Instrucció

La present instrucció es començarà a aplicar a partir de l'endemà de la seva publicació.

7. Inscripció i publicació

Aquesta instrucció s'ha d'inscriure al Registre Municipal d'Instruccions i Circulars i publicar a la Gasetta i al web municipal.